січень 2006

МІСІОНАР

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

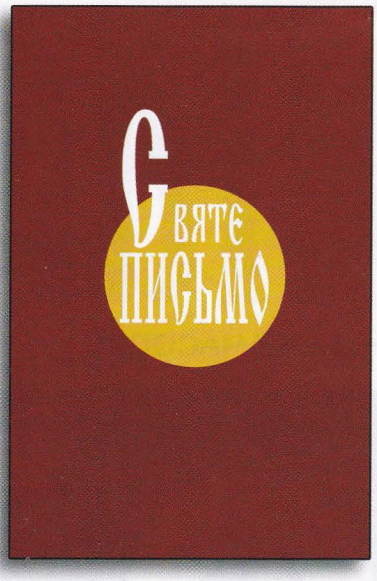

ВВП "МІСІОНЕР" ПРОПОНУЄ:

СВЯТЕ ПИСЬМО СТАРОГО ТА НОВОГО ЗАВІТУ

Львів, 2005. - 1504с., у тверд. паліт.
Святе Пиисьмо Старого і Нового Завітів (Біблія) - це найважливіша книга для кожного християнина, який прагне йти дорогою досконалого, святого життя.
Біблія - це книга книг, невичерпне джерело Божої мудрості. У ній ми довідуємось про історію спасіння людського роду, об'явлену Господом Богом, і в цій історії шукаємо відповіді на власні актуальні духовні потреби.
Це видання Святого Письма, перекладене гарною українською мовою може стати чудовим релігійним подарунком для тих, хто ще не знайшов своєї дороги до пристані вічної і потребує духовної підтримки від інших.

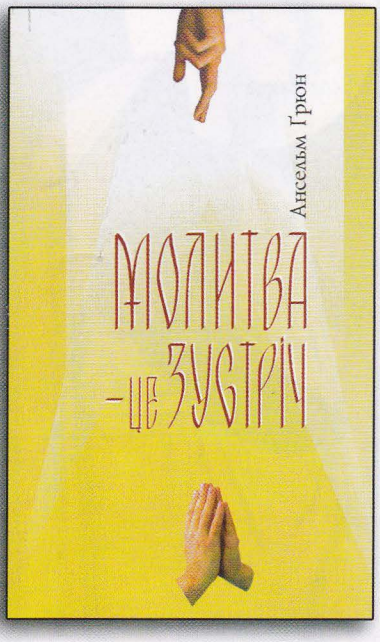

Молитва - це зустріч.

Чи вмієте Ви молитися? чи не виникає у вас відчуття, що говорите до незворушної стіни?

Для того, щоб у молитві зустрітися з Богом, треба спершу зустрітися... із собою. Не дивно, що Богові важко зустрітися з нами, коли нас немає вдома, бо ми зневірені та розсіяні, кружляємо деінде. Зустрітися з Богом можна й у молитві за інших, у благоговінні, поклонінні перед Найсвятішими Тайнами, у мовчазному перебуванні перед Його обличчям та довірливій розповіді про правду свого життя. А зустрівшись із Богом людина пізнає себе такою, якою є насправді. І пізнає Бога, що виявляється ближчим до неї, ніж її власна душа. А пізнавши Бога, вмовкає в зачудуванні.

Знаменитий німецький монах і психолог пропонує нашій увазі свої роздуми про етапи та способи зустрічі з Богом.

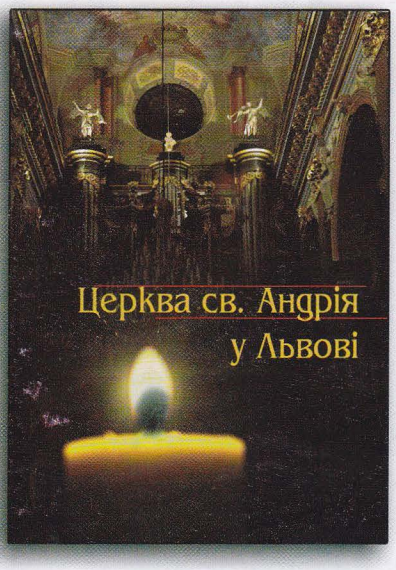

Церква святого Андрія у Львові

Справжньою окрасою Львова, перлиною української архітектури являється церква св. Андрія Первозванного у Львові. Споруджена у сімнадцятому столітті, й сьогодні дивує досконалістю форм і композиції. Проте, для сучасної людини багато в чому появляється як загадка, таємниця зі своїми золоченими вівтарями та монументальними фресками. Насправді ж, таємниці немає, церква дарує людям певність і добро. Спроба донести до нас красу і значення архітектурно-мистецького комплексу Андріївської церкви у Львові невеличкий альбом, в якому в короткій формі подано історію храму та описано значення елементів його оздоблення. Якісні світлини та поліграфічне оформлення передають неповторну атмосферу й чарівність цього Божого храму.

Альбом може стати для нас чудовим путівником, який ще більше споріднить нас із церквою, буде оригінальним подарунком у будь-яких нагодах, тривалою пам'яткою про Львів та його святині. Придбавши альбом, складаємо також посильну пожертву на реставрацію церкви св. Андрія.

ЗМІСТ

Слово редактора.....3

Наміри Апостольства молитви *на січень*.....5

Наміри Апостольства молитви *на лютий*.....7

Різдвяне Привітання Блаженнішого Любомира.....8

К'яра ЛЮБІК
"Слово життя".....9

Алессандро ПРОНЦАНО
"Ось я. Ось Він...".....11

о. Григорій ГРИНЬКІВ, ЧСВВ
Новонароджений Христос – образ кожної дитини.....12

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ
Апостолят мирян у світі.....16

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ
Води Божого благословення.....19

З життя Церкви.....21

Офіційне повідомленняою.....25

Дана ЩУРКО
Псалом.....26

Пам'яті о. В. Дрібненького.....27

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
Свята вечеря в баби Юстини.....28

Марко КРИНИЦЬКИЙ
Пригода на коляду.....31

Колонка редактора
Ієромонах Корнилій Яремак, ЧСВВ,
відповідальний редактор

Христос рождається!
Славімо Його!

Різдвяними святами вступаємо в Новий, 2006 рік, на який покладаємо великі сподівання. Людина живе постійною надією на те, що майбутнє принесе їй успіх, радість, а в кінцевому результаті, щастя. Великі надії плекаємо також і тому, що передбачаємо великі політичні зміни, які впливатимуть на наше українське суспільство протягом чотирьох наступних років, а може й набагато довше — парламентські вибори покажуть, наскільки українське суспільство дозріло до того, щоб відповідати за свій вибір, серйозно ставитись до життя і відповідально його вдосконалювати.

З іншого боку, відчуваємо незбагненний страх, боїмося повернення

"старих часів", реваншу, регресу, зрештою, зради і нових страждань, адже немає жодної гарантії, що майбутнє прийде таким, яким ми собі його бажаємо навзаєм при зустрічі Нового року. Тому мені здається знаменним, і то саме цього року, що на його початку святкуємо свято Христового Різдва. Бо Христос приходить не в силі й могутності царя чи вельможі, не з проектами покращення добробуту й миру на землі. Навпаки, як мала дитина, в містечку, яке так мало вартувало в тогочасному світі.

Сьогодні задумуємося над мільйонами тих, яких ми не знаємо, але які разом з нами зустрічають це свято. Для кожної людини, в кожну віддалену хатину, Христос приносить радісну звістку, що Бог нікого не забуває, що смисл життя полягає не в політичних досягненнях чи інтригах. Смисл життя — це щастя кожної окремо взятої людини. Нам, звичайним людям, які, по суті, не маємо великого впливу на політику й часто зі сторони політиків залишаємося обманутими і зрадженими, варто задуматися над справжньою вартістю того дару, який ми отримали від Бога — дару життя. Адже, поки ми з острахом спостерігаємо, що готують нам сильні світу цього, наше життя проминає. Тому так важливо свої думки, переживання, мрії та прагнення спрямувати на те, щоб ушляхетнити життя довкола нас, щоб подати руку дружби й допомоги тим, які тут, близько, і потребують нашої уваги. І тому не варто надто перейматися тим, що діється на вершині політичного олімпу, бо вже й політикам пора збагнути, що вся політична гра повинна провадити тільки до одного: до щастя кожної людини зокрема.

Христос народився, щоб ми відчули радість буття, радість життя не тільки в залежності від його якості. Політичні системи приходять і відходять, вожді змінюються, а Христос перебуває повіки. Апостол Павло наголошує: якщо Бог за нас, то хто проти нас? Що може відділити нас від любові Христової? Вдивляючись в образ Христового Різдва, розуміємо, що немає підстав для страху за майбутнє: Бог не покидає своїх дітей. Якими б не були результати виборів, віримо і знаємо — перемога і правда завжди з нами, бо з нами Бог.

Щастя Вам, дорогі у Христі, радості та Божого благословення в Новому році!

Головний редактор
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ

Обкладинка та фото
Володимир ЩУРКО

Макетування та комп'ютерна верстка
Ігор ГАЧКА

Заснований у 1897 році
Засновники – Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2001 р.
Передплатний індекс – 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоюнфрівський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94 e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 26.12.2005 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян "Місіонер". 80300, Львівська обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8.

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2006

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

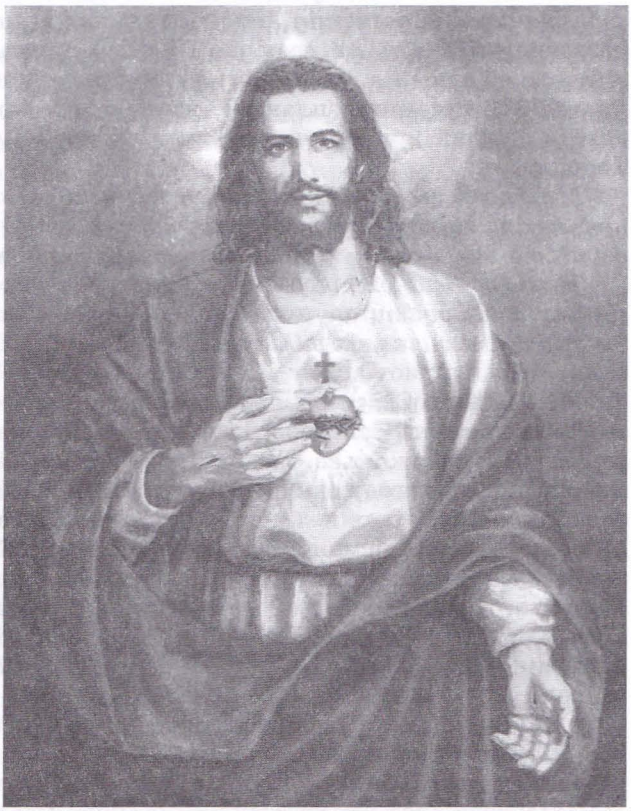

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІР АПОСТОЛЬСТВА НА СІЧЕНЬ

(Поблагословені Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: Що Бог з'єднав, людина хай не розлучає. Господь наш Ісус Христос з різних народів світу вчинив один божий народ, тобто Церкву. Вже з перших часів існування Церкви диявол намагався і сьогодні намагається її розділювати на різні угрупування. Таким чином, через своїх слуг руйнує він діло Боже з більшими чи меншими успіхами впродовж цілої історії Церкви. Найсильніших ударів зазнала Христова церква в XI ст., коли Східна церква відділилася від Західної, а відтак у XVI ст., з появою протестантизму. Вже тривалий час в католицькій, як і в православних та протестантських церквах, зростають намагання повернутися до первісної єдності. Як відомо, найгостріші

протистояння тривають на міжнаціональному рівні між єврейським та арабськими народами на Близькому Сході, між індійським та пакистанським народами на Далекому Сході.

Нажаль часто конфлікти між поодинокими народами мають релігійне забарвлення. Прощення, вибачення й „очищення пам'яті" (примирення, незважаючи навіть на трагічне минуле) є засадами, на основі яких повинно дійти до об'єднання всіх християн. Без огляду на те, що християни становлять лише 20% населення планети, вони, будучи об'єднаними, можуть і повинні давати світлий приклад нового суспільства всім іншим людям, згідно з волею Творця.

Молімося цього місяця, щоб ці намагання виявилися успішними, а також щоб нехристиянські народи так само прагнули до об'єднання всіх людей на світі, та щоб зникли війни і протистояння між ними.

Молімося також, щоб і нехристиянські народи керувалися цими засадами. До них слід додати ще й загальнолюдські вартості, якими є справедливість і взаємна пошана в усіх вимірах.

МІСІЙНИЙ: Свята церква повинна виконувати своє місійне післанництво з наміром привести всіх людей до Христа не лише на далеких нехристиянських теренах, але також у т.зв. традиційно християнських країнах. Християни Західної Європи мають нагоду здійснювати цей вид місійної діяльності серед численних заробітчан з багатьох нехристиянських країн світу, а також зі Східної Європи. Місцеві християни повинні стати свідками Христовими передовсім своєю людяністю і справедливістю до іммігрантів, керуючись заповіддю любові до ближнього, також і до ворогів. Вони не повинні ніколи забувати перестороги Ісуса Христа: Був я чужинцем, а ви мене не прийняли. (Мт 25, 43). Вони ніколи не повинні забувати, що в кожній людині, незважаючи на расову, національну чи релігійну приналежність, криється сам Бог, кожна бо людина сотворена на його образ і подобу. Щасливі ті християни, які спроможні обтерти сльози з лиця обездоленого чужинця, допомогти знайти дах над головою безпритульному, піднести на дусі обманену людину, яка попала в розпач.

Молімося, щоб усі християни Західної Європи, будучи свідомими того, що всі люди є паломниками до Небесної Батьківщини, проповідуючи Христову благовість своїм життям, ставали місіонерами серед іммігрантів у своїх країнах.

МІСЦЕВИЙ: Наша держава, без сумніву, є християнською країною, бо більшість її жителів охрещені. Однак, кращого майбутнього в нашій Батьківщині можемо сподіватися лише після того, коли кожен християнин України намагатиметься краще виконувати свої християнські обов'язки. У Святих Тайнах Хрещення і Миропомазання ласкою Божою кожний з нас став дитиною Божою і спадкоємцем його Небесного Царства. Через ці Таїнства Господь улив у наші душі Божі чесноти віри, надії, любові, даючи нам змогу зростати в них. Віра кожного з нас поглиблюється у випробуваннях, надія скріплюється очікуванням нагороди від Всевишнього не лише у потойбіччі, але й на землі, несебелюбна любов зростає через витривалість у доброму. В Святій Тайні Миропомазання отримали ми від Духа Святого дари мудрості, розуму, ради, сили, знання, побожності і страху Божого. Завдяки цим дарам можемо і повинні зростати в головних християнських чеснотах. По перше, маємо обов'язок навчитися

розпізнавати за будь-яких обставин наше правдиве добро і вибирати необхідні засоби для його осягнення.

Молімося, щоби всі християни України відзначалися такою розсудливістю і такою мудрістю.

Молімося також щоб кожен з нас сприяв поширенню справедливості, і таким чином віддавав належне Богові і ближньому. Молімося, врешті, щоб кожний християнин України не ставав рабом чуттєвих задоволень та непоміркованого прагнення проминаючих благ, а зумів підкорити тілесне духовному, щоб кожний зумів користуватися земними благами згідно з Божими, церковними і справедливими людськими законами.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА СІЧЕНЬ: СВЯТИЙ ТЕОДОСІЙ ВЕЛИКИЙ

Святий Теодосій Великий народився 423 року в містечку Гарисі у провінції Каппадокії, що в Малій Азії. Юнаком вирушив до Єрусалима, щоб у пустелі вести богопосвячене життя. За благословенням св. Симеона Стовпника замешкав на горі Сіон. Невдовзі він поселився у печері, де прожив 30 років у молитві, пості й чуванні. Теодосій збудував великий монастир, в якому монахи жили за правилами чернечого життя св. Василія Великого.

Теодосій мужньо обороняв святу віру від єретиків. Його красномовні проповіді та численні чуда навертали до правдивої віри багатьох людей. Коли імператор довідався, що в Єрусалимі одна жінка зцілилася від раку, діткнувшись одежі Теодосія, то вигнав його з країни. Повернувшись із заслання, Теодосій прожив ще 11 років і відійшов у вічність 529 року.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЛЮТИЙ

Загальний: Щоб світова громадськість чимраз краще усвідомлювала свій невідкладний обов'язок припинити торгівлю людьми.

Місійний: Щоб вірні миряни у місійних країнах усвідомлювали необхідність служити Батьківщині шляхом більшого заангажування в політичне й суспільне життя.

Місцевий: Щоб подружні пари України збагнули, що кожне життя є безцінним даром Божим і, незважаючи на різні несприятливі обставини, передусім матеріальні, з любов'ю сприймали зачаття і народження кожної своєї дитини.

РІЗДВЯНЕ ПРИВІТАННЯ БЛАЖЕННІШОГО ЛЮБОМИРА

Високопреосвященнішим і Преосвященним Владикам Всесвітлішим і Високопреподобним Отцям, Преподобним Монахам і Монахиням, Дорогим Братам і Сестрам Мир у Господі!

Дорогі у Христі!

Надходять Різдвяні свята. Між усіма святами літургійного року Різдво відзначається тим, що воно є найбільш родинним. З одного боку, у цей час перед нашими очима постає Пресвята родина — Марія, опікун Йосиф та новонароджене Дитятко Ісус Христос — і подія, яка є найщасливішим моментом для кожної родини — народження Дитини. А з другого боку, суто полюдськи, Різдво є родинним святом для кожного особисто, адже за різдвяним столом збираються всі покоління: бабуся і дідусь, батько й мати, діти та внуки, — збираються, щоб відчути родинне тепло.

А що робити, якщо родина велика, якщо вона розсіяна по всьому світі, як наша Церква? Хотілося б обійняти кожного з Вас, зайти до кожного дому, сісти за кожен різдвяний стіл. Але, на жаль, це неможливо. Тому звертаюся до Вас через це писане слово, щоб привітати кожного з Вас, щоб щиро побажати Вам всього найкращого, щоб разом з Вами відчути тепло великого родинного щасливого свята.

А свято це наповнює нас щастям не тільки в цю мить. Коли народжується дитина, всі члени родини збираються і гадають, на кого виросте та людина, що з неї буде. Так само і ми сьогодні. Зустрічаємося при колисці, чи радше — яслах Немовляти Ісуса. Не знаємо, що буде далі, бо це не звичайна Дитина, не тільки людина, а воплочений Єдинородний Божий Син, який приносить нам щастя, — приносить Божу любов. Він не тільки очікує від нас любові, прихильності й зичливості, як звичайно буває у дітей, а й сам нас обдаровує і запевнює, що як Боголюдина несе нам багато добра, радості й віри в краще майбутнє, навіть тоді, коли нам видається, що це неможливо. Ісус Христос запевняє нас, що те, що Він обіцяє і для чого прийшов, — це реальність, бо Він — Бог.

Дорогі у Христі! Прохаю Вас: зібравшись на Святу вечерю навколо родинного столу, згадайте, так як Ви згадуєте своїх рідних, мене і всіх інших членів нашої Божої родини.

Ще раз щиро вітаю Вас зі святом Христового Різдва і бажаю Вам, щоб під час святкування народження Спасителя Ви утвердилися у вірі, а Ваше серце сповнилося надією і радістю.

Христос рождається!

+ ЛЮБОМИР

К'яра ЛЮБІК (Переклад з італійської о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ)

СЛОВО ЖИТЯ

«Де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них» (Мт 18,20)

Еммануїл, з нами Бог – це надзвичайна, велична, новина, якою запитання знаходимо в самому осерді Євангелія

від Матея, там, де Ісус накреслює напрямні для своєї спільноти, Церкви. Про Церкву Христос говорив багато. Казав, що засновує її на скелі, Петрі, бачить її зібраною біля свого Слова й об'єднаною навколо Євхаристії. Тепер він об'являє нам найглибшу ідентичність Церкви, якою є Він сам, присутній серед тих, які зібрані у Його Ім'я. Ми завжди можемо мати Його серед нас, можемо мати досвід живої Церкви, можемо жити самою суттю Церкви.

«Де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них» (Мт 18,20)

Оскільки він, воскреслий Господь, скликає, об'єднує довкола себе вірних, об'єднує всіх разом в одне тіло, то кожний поділ наших духовних родин, наших спільнот спотворює обличчя Церкви. Христос неподільний. Розділеного Христа ми не пізнали б, бо Він також був би спотвореним. Так само діється й у відносинах між різними церквами та церковними спільнотами. Екуменічні змагання дарували нам усвідомлення, що більше існує того, що нас єднає, ніж того, що нас роз'єднує. Не дивлячись на те, що в деяких аспектах християнської науки чи практики ще немає повної єдності віри,

все ж, осередок того, що нас об'єднує, вже віднайдено: це присутність уважає Комісія віри і записано в Конституції Екуменічної ради церков. Також такі погляди підтримує Папська рада сприяння єдності християн, які подали пропозиції для цього розділу «Слова життя». Насправді, матеріал для даного «Слова життя» приготувала екуменічна група з Дубліна, з Ірландії. До речі, від 1968 року під час молитовного тижня за єдність християн всі разом живемо тим самим Словом життя, яке є знаком і надією на шляху до повної та видимої єдності між церквами.

«Де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них» (Мт 18,20)

Запитуємося, що означає *бути об'єднаними в Ісусове ім'я*? Це означає: бути об'єднаними в Ньому, в Його волі. Добре знаємо, що найбільш палким Його бажанням, Його заповіддю є, щоб між нами була взаємна любов. Ось чому там, де зберуться хоча б дві особи, готові любитись так, щоб уважати будь-яку річ менше важливою, ніж заслужити Христову присутність, все довкола змінюється. Таким чином, Ісус зможе увійти в наші доми, на місця нашої праці, навчання, в парламенти, на стадіони, і їх перемінити. Його присутність стане джерелом світла, завдяки якому вирішимо проблеми; стане джерелом творчості, завдяки якій зможемо зарадити в нових обставинах, як особистих, так і суспільних; стане джерелом відваги, завдяки якій зможемо здійснити найважчі постанови, - стане закваскою буття в усіх його вимірах. Духовна, а також і реальна, присутність Христова буде в родинах, серед робітників на заводах і фабриках, в офісах, серед рільників на полях, серед підприємців, працівників соціальних служб, у будь-яких обставинах. Ісус живе серед нас завдяки взаємній любові, яка постійно оновлюється та проявляється, прийде знову в цей світ і визволить його від усякого новітнього рабства.

«Де двоє або троє зібрані в моє ім'я, там я серед них» (Мт 18,20)

Святий Дух відкриє нові горизонти. Дякуючи Богу, з нашого досвіду можемо сказати і підтвердити, що справді правдивим є те, що ми писали багато років тому: коли ми об'єднані, Ісус є між нами. Це – великий скарб, цінніший від будь-якого іншого скарбу, який може посідати наше людське серце. Цінніший від батька і матері, від братів і сестер, від дітей; цінніший від дому, праці, власності, від мистецьких творів; цінніший від такого великого міста як Рим; цінніший від наших справ; цінніший від природи, яка нас оточує, від квітів, від поля, від моря, від зір; цінніший від нашої душі. Збагнімо, яке величне свідчення дає для світу взаємна євангельська любов католика і вірного вірменської церкви, методиста і православного... Отож, живімо сьогодні в любові до життя, яке Ісус дає нам кожної хвилини. Любов до ближнього – це основна заповідь. Тому вартісним є тільки те, що є виявом щирої братньої любові. І навпаки, нічого не вартує все те, що вчинено без щирої любові до наших братів, яких Бог і Отець у своєму серці завжди вміщає як своїх дітей. Живімо так, щоб Ісус завжди був з нами та щоб ми могли нести Його у світ, який так спраглий Христового миру.

Алессандро ПРОНЦАНО

ОСЬ Я. ОСЬ ВІН...

У Біблії знаходимо одне слово, яке часто повторюється і воно, до речі, повне змісту. Бог випробовував Авраама і сказав йому: "Авраме, Авраме!". Відповів: "Ось я" (Бут 22, 1). Велич Авраама може бути синтезована у цій відповіді: "Ось я". Тому Авраама з правом вважають батьком усіх віруючих. **"Ось я"** висловлює поведінку тих, що слухають і є готовими чути слово Боже.

Хтось сказав, що епіграфом кожного святого могли б бути ці слова: "Людина дуже чутливого слуху, якого вживає у справах Божого довір'я, готова сказати: "Ось я, іду". Отож, неможливо стати святим, а я додав би, неможливо стати правдивим християнином, якщо не маємо досконало витонченого слуху.

Зрозумівши вимогу Божу, приходить на чергу наша відповідь: "Ось я". **Ось я** означає, отож, досконалу готовність прийняття волі Божої, жертву нашого служіння Богові. "Ось я слугиня Господня" (Лк 1, 38). Жертва, свобідна і відповідальна згода.

Переходимо до Нового Завіту. "Другого дня знову стояв Іван там, ще й двоє з його учнів. Угледівши ж Ісуса, який надходив, — мовив: "Ось Агнець Божий" (Ів 1, 35-36). "Ось я" перет ворюється в "ось Він". Іван — той, який прийняв місію Предтечі, той самий, який висловив своє "ось я", тепер здатний проявити це і вказати на Агнця Божого. "Ось Він". Наше основне завдання полягає в тому, щоб вказати на Христа, щоб проявити Христа. Серед великого натовпу людей, очі котрих обтяжіли із-за байдужості, які нерухомі заради земної поживи, мусимо повторити крик Івана Хрестителя "Ось Він".

Але, увага! На це будемо спроможні тільки після того, коли кожен з нас зможе сказати "Ось я". Тобто, якщо ми ще до того безумовно віддалися Господеві, якщо без обмеження прийняли Його волю, якщо відреклися від своїх планів, щоб повністю увійти в Його проект.

"Ось я". "Ось Він". Другий вислів зумовлений першим. Щоб жити по-християнськи, маємо жити тим, що проповідуємо, маємо бути прозорими. Коли ми є автентичними, тобто прозорими, тоді відображаємо автентичний образ Христа, або нічого. Промах християнського життя називається "полуда". В тому випадку ніхто не зауважує присутності Христа, бо ми його закриваємо немовби ширмою в очах інших. Навіть якщо б ми намагалися кричати "ось Він", ніхто не повірить, ніхто не зауважить Його присутності та й із себе зробимо посміховисько. Це справа автентичності, прозорості. Найбільш невідкладною необхідністю є усунути заслону. Згодитися з тим, щоб зникнути. Як Іван Хреститель. Ширма тверда, незграбна, яка найбільш заважає, це, по суті, наша воля. Ми замість Нього...

"Ось я". Кришталева прозорість. І щойно тоді досконало зможемо переконливо сказати: "Ось Він".

о. Григорій ГРИНЬКІВ, ЧСВВ, Протоігумен

НОВОНАРОДЖЕНИЙ ХРИСТОС – ОБРАЗ КОЖНОЇ ДИТИНИ

Родина – це ікона Божественної Сім'ї Пресвятої Трійці. Всі ми створені для сім'ї. І не тільки для нашої рідної сім'ї, а також для сім'ї, яка називається святої Церквою. Христос народився, – увійшов у світ через сім'ю як людина, щоб об'явити нам ці великі та спасенні правди.

У Книзі Буття читаємо, що сім'я бере свій початок з тієї самовідданої любові, якою Пресвята Трійця огортає увесь світ. У св. Євангелії Ісус це підтверджує словами: "Бог бо так полюбив світ, що Сина Свого Єдинородного дав" (Ів3, 16). Єдинородний Син, співістотний з Отцем, "Бог від Бога і Світло від Світла", увійшов до людської історії через сім'ю. Історія людства і спасіння пролягає через сім'ю. Вона є шляхом св. Церкви. Сім'я, як сопричастя осіб, є також спільнотою любові й життя, і тому вона стоїть у центрі того великого змагання між добром і злом, між життям і смертю, між любов'ю й усім, що їй суперечить.

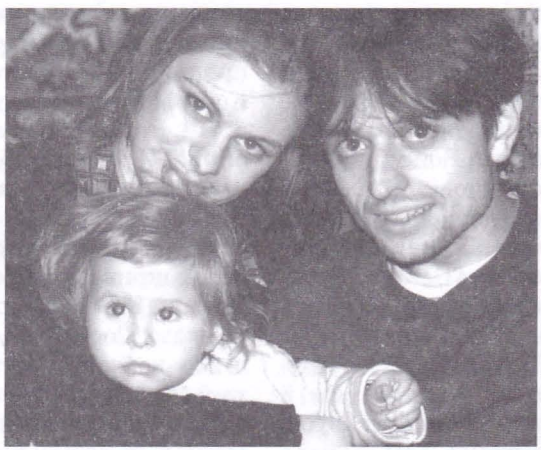

У Євангелії читаємо про Ісусове дитинство, що Ірод, довідавшись, що у Вифлеємі народився Цар Юдейський, затривожився і вирішив Його вбити. Ангел уві сні наказав Йосифові, щоби Свята Родина тікала від загрози Ірода до Єгипту. Тим часом Ірод лютував і наказав повбивати у Вифлеємі та його околицях усіх дітей – хлопчиків, молодших від двох років.

Той факт, що Свята Родина вже від самого народження Ісуса була поставлена перед загрозами й небезпеками, має пророче значення; вона є знаком протиріччя. Пророчий смисл має також той факт, що невинні вифлеємські діти, вбиті за наказом Ірода, стали, згідно з давнім переданням Церкви, учасниками Христового народження та Його спасенних страждань.

У Євангелії Ісусового дитинства сповіщення сім'ї, як спільноти життя і любові, в своїй повноті огортає ціле таїнство Воплочення Слова. "Слово стало тілом" (Ів 1, 14). Бог став людиною через сім'ю. Ця правда, водночас, є правдою людського буття. Вона також висвітлює серйозність відповідальності кожного замаху на людське життя, особливо на життя беззахисних дітей, і на сім'ю, як спільноту життя і любові.

Ми – цілий світ, людство – знаходимося перед величезною небезпекою, яка загрожує життю не тільки окремих осіб, але й цілої нашої цивілізації. Твердження, що сучасна цивілізація, під певним оглядом, стала "цивілізацією смерті", отримує занепокоюючe підтвердження. Чи не є пророчою подією те, що звістка про народження Христа супроводжувалась небезпекою для Його життя і життя цілої Святої Родини?

Людина – це єдине створіння на світі, якого Бог хотів і хоче задля нього

самого; водночас, Він стверджує, що людина "не може повністю себе віднайти інакше, як через щирий дар себе самої". Це може видаватися суперечністю, але це не так. Це, швидше, глибокий парадокс людського існування: існування у правді, покликаній служити любові. Це, власне, любов чинить так, що людина реалізується через щирий дар самої себе. Бо любов – це давання і приймання дару. Не можна її ані купити, ані продати. Нею можна тільки взаємно обдаровуватися.

Та ж сама правда безкорисливого дару вступає в сімейне життя тоді, коли в подружжі чоловік і жінка взаємно віддаються і взаємно приймаються, як "одне тіло" і єдність обох. Без цієї правди подружжя було би порожнім. Єдність осіб, збудована на цій правді, стає батьківською єдністю. Подружжя дає життя власній дитині, новому людському "ти", яке з'являється на обрії їхнього батьківського "ми".

"Я придбала людину з Господньої ласки" (Бут 4, 1), – говорить Єва, перша жінка в історії. Це людина, яку насамперед чекають дев'ять місяців, а лише потім вона "об'являється" батькам і братам та сестрам, якщо вони є у неї. Увесь процес зачаття, розвитку в лоні матері, нарешті, народження (появи на світ) служить для створення відповідного немовби простору, щоб ця нова людина могла об'явитися як "дар". Бо вона, нова людина, таки від самого зачаття є тим даром.

Людське життя має свою вартість, бо воно є даром Бога, любов Якого безмежна. І коли Бог дарує життя, Він його дарує назавжди. Життя цінне ще й тому, що воно є виявом і плодом любові. Ось чому життя повинно зароджуватись у колі подружжя та сім'ї й саме тому кохання батьків повинно бути позначене щедрістю у самовіддачі. Великою небезпекою сімейного життя є той факт, що у суспільстві, ідолами якого є задоволення, комфорт і незалежність, люди замикають свої серця та стають егоїстами.

Діти – це завжди благословення і *тільки* благословення. У Святому Писанні немає жодних "мудрих" слів про дитину як тягар або як предмет витрат, чи як перешкоду батькам на шляху до осягнення ними кар'єри або здобуття освіти. Одначе, сьогодні багато людей, в тому числі й християн, не дивляться на дітей, як на безпосереднє Боже благословення. Діти не є такою власністю як, наприклад, машина, будинок чи якась домашня тварина. Вони є вільно подарованим даром Бога. Діти не є чимось таким, на що могла б заслуговувати подружня пара. Вони не є чимось, що належиться людям за те, що вони є добрими чи багатими. Діти не посідають вартості тому, що ми надаємо їм таку вартість. Вони мають свою власну вартість, тому що вони є створені Богом на Його образ і подобу. Діти є чистим даром, даним Богом у позику; даром, який вимагає нашої опіки над їхніми серцями, розумом і душами. Діти є власністю Божою, а не нашою. Така думка може допомогти нам послабити нашу прив'язаність до них тоді, коли, наприклад, Бог захоче повернути їх додому, тобто до Себе, щоб вони перебували з Ним, або якщо вони мають покликання до монашого життя; і тоді ми змогли б їх цілковито довірити Господеві.

Як же слід батькам приймати дар дитини? Насамперед з радістю, бо нове життя є значно ціннішим, аніж матеріальні блага чи земний успіх. Як же треба батькам приймати дар дитини? З вдячністю, бо діти є благословенням, а плідність є даром Божим; з покорою, тому що батьки повинні відчувати велику честь, що Бог потребує їхньої допомоги в творенні душ для Його царства. Діти справді є найбільшим даром подружжя та роблять суттєвий

вклад у добробут батьків. Як важливо це усвідомити! Діти дають батькам можливість стати святими, живучи жертовним життям для Бога та для них.

Кожна дитина є особливим поєднанням обох батьків і дарів, якими їх Бог обдарував. Яка радість – бачити, як дитина розвиває, – індивідуально та як частина цілої сім'ї, – дари й таланти, що Господь їй дарував. Дитина в жодному випадку не втручається у щасливі стосунки батька й матері. Навпаки, вона є виразом їхнього взаємного задоволення та кохання. Дитина не приходить ззовні як додаток до взаємного кохання подругів, але виростає із самого серця цього взаємного давання як його плід і виповнення.

Дитина є спільним добром сім'ї та людства. Проте, тут потрібно ввести важливе поняття відмінності ступеня і способу. Яким би вона не була спільним добром, наприклад, для народу (як співвітчизник) чи держави (як громадянин), то спільним добром сім'ї вона є більш конкретно, єдино і неповторно: не тільки як людина, як одиниця у людській численності, але як "ця людина". Бог Творець закликає її до існування "задля неї самої". Разом з існуванням для неї розпочинається також велика "пригода життя", яка бере свій початок у сім'ї.

"Ця людина" – це особа, що має право на самоутвердження з огляду на свою людську гідність. Гідність, притаманна особі, визначає її місце серед людей, а понад усе в сім'ї. Бо сім'я, більш, ніж будь-яка інша спільнота, є середовищем, в якому людина може існувати "задля неї самої" через безкорисливий дар самої себе. Саме тому сім'я залишається своєрідною соціальною інституцією, якої не можна нічим заступити: вона стає "святилищем життя".

Родинний дім становить природне середовище для виховання дітей для розуміння солідарності та суспільної відповідальності й виховання у вірі та святості. Батьки першими відповідають за виховання своїх дітей. Вони засвідчують цю відповідальність насамперед створенням родинного вогнища, у якому панує ніжність, прощення, повага, вірність і безкорисливі послуги. Родинний дім є відповідним місцем, немовби "домашньою церквою" для виховання дитини в чеснотах. Це виховання вимагає навчання самозречення, здорового судження, панування над собою, які є підставою всякої правдивої свободи. Великою відповідальністю батьків є давати добрий приклад своїм дітям. "А й ви, батьки, – пише св. апостол Павло, – не дратуйте дітей ваших, виховуйте їх у послусі й напоумленні Господньому" (Еф 6, 4).

Отож, як було сказано вище, народження Ісуса має глибоке пророче значення для нас, бо як Його життя та існування Святої Родини були поставлені перед загрозами й небезпеками, так і сьогодні людське життя та існування наших родин стоять у центрі великого змагання між добром і злом, між життям і смертю, між любов'ю й усім, що їй суперечить. Не менш небезпечним явищем сьогодні є законодавство тих країн, які не поважають право на життя від першої миті зачаття. Як можна морально прийняти закони, які дозволяють вбивати життя, ще ненароджену людську істоту, що вже живе у лоні матері?

Пророчий смисл має також той факт, що Свята Родина втікала від загрози Ірода до Єгипту. Скільки наших українських родин є поділеними, бо один із батьків мусить шукати праці деінде. Чи це не руйнує наші сім'ї? Хто виховує наших дітей? Пригадується мені одна історія. Молода пара зайшла до магазину дитячих іграшок. Вони довго оглядали їх на полицях. Бачили ляльки, що плакали і сміялися, електронні

іграшки, маленькі печі, що пекли торти і піци... Однак не могли вирішити, що купити. До подружжя підійшов ввічливий продавець.

"Розумієте, – почала пояснювати жінка, – ми маємо маленьку дівчинку, але цілий день нас немає вдома". "Дівчинку, яка мало усміхається, – продовжував чоловік". "Ми хотіли б купити їй щось на Різдво, що би її ощасливлювало, – говорила далі жінка, – навіть, коли нас немає... Щось, що б її забавило, розрадило, коли вона сама". "Вибачте, – сказав продавець, – ми не продаємо батьків".

Дорогі батьки, вашої батьківської любові не можна купити. Немає заміни для вас, батьків. Якщо ви хочете ощасливити ваших дітей цього Різдва, будьте ви для них подарунком. Дайте вашим дітям себе самих у цілковито самовідданій любові. Виховуйте їх у вірі та святості. Ви, батьки, маєте не тільки право, але й святий обов'язок вибирати цивільну владу, яка буде гарантувати ваші батьківські права і забезпечувати реальні умови здійснення нормального сімейного життя. Якщо від дванадцяти апостолів поширилась свята віра по цілому світі, так від декількох сотень і тисяч добрих християнських родин Україна може стати святилищем життя і пристановищем наших сімей. Але треба боротися і віддати своє життя за свою родину, як новий Адам – Христос – віддав Своє життя за свою дружину – св. Церкву.

Наш Небесний Батько не забув своєї обітниці щодо нас: "Як же сповнився час, Бог послав Свого Сина" (Гал 4, 4-5). Ісус Христос народився, щоб об'явити нам, що ми є Божими дітьми і що наші родини є іконами Пресвятої Трійці, спільнотами життя і любові.

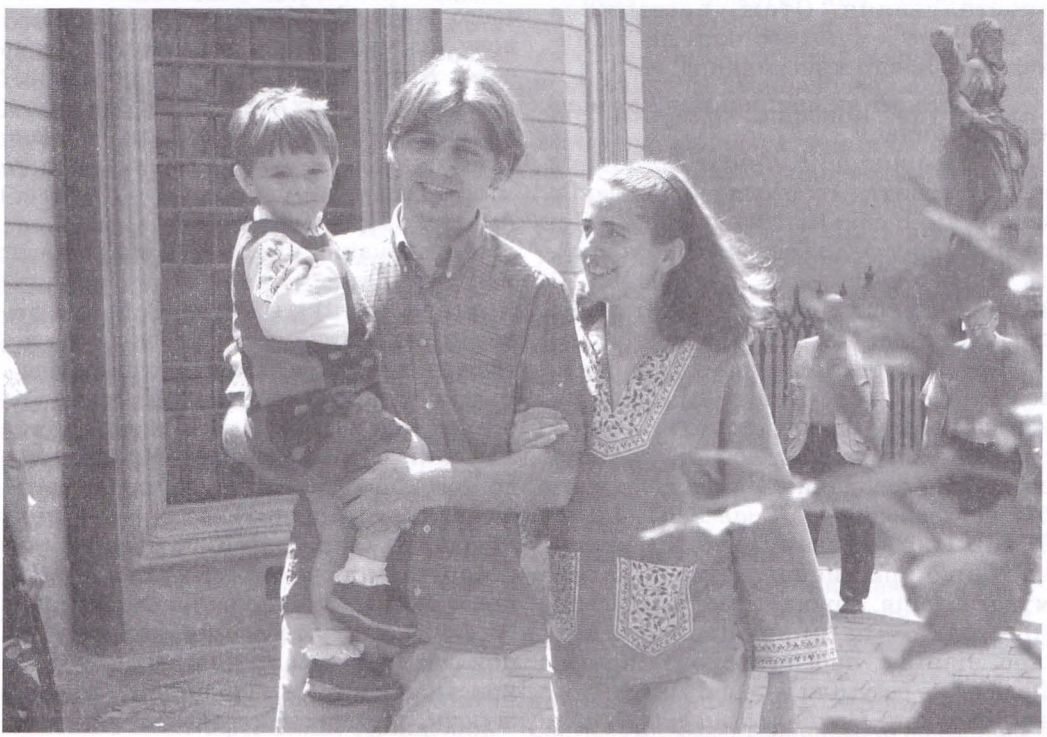

о. Анастасій КАБАЛЬ, ЧСВВ

АПОСТОЛЯТ МИРЯН У СВІТІ

ВСТУП

Християнин — це людина, яка живе у даному їй самим Богом світі та до якого сам Бог послав свого Єдинородного Сина: "Бог бо так полюбив світ, що Сина свого Єдинородного дав, щоб кожен, хто вірує в Нього, не загинув, а жив життям вічним" (Ів 3, 16). Ісус Христос даний для спасіння людини, світу. Таку ж місію Христос доручив кожному християнину, своєму учневі, щоб за Його покликом та прикладом освячував світ, в якому він живе. Тому в цій статті намагатимемось представити завдання, які міг би виконувати у світі мирянин як учень Христа, який покликаний самим Христом до продовження діла Божого спасіння. Також приділимо увагу Пресвятій Євхаристії як одній з головних умов доброго апостолування. Отож, насамперед розглянемо тему: Амостолят як покликання кожного християнина.

Апостолят як покликання кожного християнина

У *словнику Біблійного Богослов'я* назва і поняття апостоляту пов'язані з поняттям посланництва — місії. По-грецьки *апостелло* означає "*посилаю*", як також *апостолос* — "*посланець*". Ці значення вказують на чинність, дію посланництва.

Покликання до посланництва, апостольства та пов'язаний з ним обов'язок всього Народу Божого, тобто всіх охрищених, надзвичайно глибоко наголошує св. Павло, говорячи: "*...горе мені, коли б я не проповідував Євангелії*" (1 Кор 9, 16). Цими словами Апостол вказує на те, що християнин не може затримувати дарів Божих тільки для себе. Апостолят — це вміння прийняти дар, щоб пізніше передати його іншим. Подібно це розуміли й перші християни, які говорили: *Прийняли ми скарб (віру християнську), тому не можемо ним не поділитись.* Кожний християнин покликаний до апостоляту, обов'язком якого є голошення того, що бачив і чув. Апостол Христа не може проголошувати себе, ширити своїх власних поглядів, він повинен проголошувати тільки те, що прийняв від Христа, чинячи це за Його ж прикладом: "*І слово, яке ви чуєте, не моє, лише Отця, який послав мене*" (Ів 14,24).

Свята Церква навчає, що через Тайну Хрищення людина стає апостолом, посланцем, тобто отримує покликання від Бога голосити Добру Новину, Божу Науку серед всіх людей на землі. *Катехизм Католицької Церкви* виражає волю нашого Спасителя ось такими словами: „Усі християни, скрізь, де вони живуть, зобов'язані показувати (...) прикладом свого життя і свідченням свого слова нову людину, в яку вони одягнулися через Хрищення, і силу Святого Духа, який скріпив їх таїнством Миропомазання" (ККЦ 2472). Тому кожен християнський апостолят є участю у місії, посланництві самого Христа, Апостола Предвічного Отця.

Покликання цілого Народу Божого має своє підтвердження також у науці Другого Ватиканського Собору, де апостолят ототожнюється із посланництвом як покликанням всіх охрищених. В декреті про Апостолят мирян говориться, що на всіх вірних накладений згаданий обов'язок, щоб причинятись до того, щоб всі люди на цілім світі пізнали та прийняли Боже діло спасіння (Пор. ДА 3). Отці Другого Ватиканського Собору цим дуже виразно вказують на право й обов'язок апостолування мирян (у світі) та дуже міцно пов'язують покликання до апостоляту із самим християнським покликанням, стверджуючи, що християнське покликання

із своєї природи є також покликанням до апостоляту (Пор. ДА 2).

Отож, головним завданням мирян, що випливає із природи властивого їм покликання, є шукання та ширення Царства Божого. Бог покликає всіх охрищених (не тільки духовних та богопосвячених осіб, але також і мирян), щоб вони причинялись до освячення світу. Особливе завдання християн, які живуть у світі, — це наповнювати Божим світлом всі дочасні справи, з якими вони тісно пов'язані, й так ними керувати, щоб вони виконувались та розвивались згідно із задумом Божим (Пор. КДЦ 31).

Миряни, як послідовники та учні Христові, повинні наповнювати Духом Христовим всі сфери людського життя та освячувати його. Вони також покликані до голошення Євангелії та діалогу з усіма людьми. Сьогоднішній світ особливим способом потребує правдивих проповідників любові, надії та ревних свідків Воскресіння й життя Господа Нашого Ісуса Христа (пор. КДЦ 38). Папа Павло VI в Апостольському повчанні *Евангелі нунтіанді* навчає, що першим середником проповідництва Євангелії *потрібно вважати свідчення християнського життя*. Святіший Отець каже, що людина наших часів більш охоче слухає свідків, аніж вчителів, а якщо слухає вчителів, то тому, що вони є свідками. Другим середником — продовжує Папа Павло VI — є саме *проповідування Євангелії*, яке може виражатись у різних формах (Пор. ЕН 41). Тому, власне, в наступному пункті буде спроба представити завдання, які могли б виконувати миряни у світі до яких є покликані через Тайну Хрищення.

2. Завдання мирянина у світі

Світ, як мішанина тіней та світил, ставить сьогодні перед християнином заклик до праці та завдань, до яких він покликаний через Тайну Хрищення. Щоб відповісти на запитання, що повинен робити мирянин у світі як учень Христовий, за основу буде взято один із пунктів із статті о. Чеслава Пажишека *„Світський християнин у світі"*. Отож, що ж повинен робити кожний християнин у світі, щоб могти виконувати місію доручену йому самим Христом:

Пізнати світ та його прагнення. Християнин повинен пізнавати та розуміти світ, у якому живе. Нічого, що діється у світі не повинно бути йому незнаним. У сьогоднішній час, у ситуації, яка існує в Україні, апостол Христовий повинен бути свідомий того, що для України двадцяте століття було періодом нищівної руйнації духовних, національних та культурних цінностей, після чого Церква, її вірні та цілий український народ залишилися з незагоєними ранами. Після цієї трагедії Церква та цілий український народ потребує допомоги, яка полягатиме перш за все у великій та свідомій апостольській активності мирян. Відповідальність за проповідування Воскреслого Христа та ширення Його науки лежить на кожному християнинові зокрема, адже кожний апостол Христовий повинен внести свою особисту лепту творчої діяльності у проповідування Христа та Його науки. На цьому місці потрібно дуже сильно наголосити на тому, що кожний з мирян повинен бути свідомий того, що його апостолят не є автономним. Кожний мирянин повинен співпрацювати з ієрархією Церкви, яку встановив сам Христос. На сьогоднішній час є багато *випадків, коли* миряни часто застосовують свої можливості на шкоду самій Церкві Христовій. Наслідком нездорової активності мирян часто являється виникнення такого руйнівного фактору, як опозиція церковній владі. Кожний християнин має обов'язок у спосіб, достосований до ментальності кожної людини і покоління, згідно із Святим Письмом, Традицією та навчанням

Святої Церкви, відповідати людині на її відвічні питання, які стосуються сенсу людського життя, Бога, любові Божої та миру між усіма людьми на землі.

Бути чуйним до справ та подій, що відбуваються у світі. Християнин відважно, чесно та тверезо оцінюючи ситуацію у світі, повинен зрозуміти його найбільші загрози. Перш за все потрібно вміти зауважити, що сьогоднішня людина живе у світі, в якому Бог стається що раз менше потрібним, де для великої частини людей Бог не відіграє жодної ролі у їх особистому житті, де нема для Нього місця у їх щоденному та родинному житті, на роботі та відпочинку. Все це діється так, ніби Бог не існував.

Спостерігаючи за подіями, які відбуваються у світі, християнин повинен говорити для цього світу про Бога, який є правдивим, живим Богом, а не винаходом людства. Бо ж не люди винайшли Христа, це Він сам народився серед людей, як Людина у цілій її повноті, і одночасно як Бог. Християнин має говорити світові, що Бог є Богом. Бог Євангелії перш за все є Богом, тим, який живе та про якого Ісус Христос свідчив цілим своїм життям, словом, ділом, смертю та своєю перемогою над нею — Воскресінням. Потім, потрібно говорити, що Бог який об'являється людині впродовж цілої *Історії Спасіння,* є Богом, який любить людину, і до такої міри, що сам стався людиною, бо дуже хоче її спасти, але ніколи не всупереч волі самої людини. Він завжди відкликається до ясноти мислення й до свобідної волі людини, тобто, що людина сама, добровільно повинна прийняти Бога, який виходить їй назустріч, щоб спасти її.

Також, коли християнин, чуючи різні наклепи, застереження щодо Церкви, деколи викликані через слабкість деяких її членів, повинен спокійно все вислухати та, опираючись на Святе Письмо, Традицію і науку Церкви, відповідати на ці запитання. А що стосується інших релігій та переконань, то потрібно відноситись до них з якнайбільшою повагою, доцінюючи труд кожної людини у шуканні Правди.

Чувати. Христос часто звертався до своїх учнів із таким закликом: „Чувайте". Чування повинно бути однією з головних рис християнина. Кожен християнин має чувати перш за все над людиною, яку не можна звести тільки до натуральних потреб та зредукувати до психологічної площини. Людина із своєї природи тужить за чимось „більшим", шукає відповіді на запитання про сенс її життя, про міру її людськості. На питання, якою мірою потрібно міряти людину, чудово відповідає Папа Іван Павло II кажучи:

Чи міряти її (людину) *мірою фізичних сил, якими володіє? Чи міряти її мірою почуттів, які уможливлюють їй контакт із зовнішнім світом? Чи міряти її мірою інтелігенції, яка справджується через різнорідні тести та екзамени?...*

У відповіді на це питання є *дві міри: людину потрібно міряти мірою серця, серцем... Тому людину потрібно міряти мірою сумління, мірою духа, який є відкритий на Бога.* Тому найбільшим піклуванням християнина є „чувати" над людиною, щоб вона була близько Христа, була Його відбитком, Його носієм. Християнин повинен так чувати, як чуває воїн на сторожі, як мати при своїй дитині. Чувати — це значить стерегти велике добро, мати витончену свідомість вартостей кожної людини, пам'ятаючи завжди про те, що кожна людина є образом Божим і що є відкуплена Христовою Кров'ю. Потрібно чувати, щоб не дозволит, аби марнувалося те, що християнське, що українське, що людське на цій землі. І, власне, таке чування є завданням кожного християнина.

о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

ВОДИ БОЖОГО БЛАГОСЛОВЕННЯ

Цикл різдвяних свят закінчується святом Богоявління, тобто Хрещення Христового. Всі чотири Євангелисти розповідають нам про цю подію. Свята Церква вірить і навчає, що своїм сходженням у води Йордану Христос освятив води і тому вода, як та речовина, яка очищує, використовується в обрядах церковних освячень та благословень. Всім знайомий обряд Йорданського водосвяття, коли то або біля церкви, або на водоймі відправляється Велике водосвяття, люди несуть воду додому, вживають перед Святою вечерею, окроплюють нею обійстя. Тими днями також і священик відвідує доми парафіян, щоб поблагословити їх освяченою «Йорданською» водою.

Церква освячує воду, згадуючи Хрещення Ісуса у Йордані. Насправді, в той час на землю зійшло благословення, бо Син Божий, «здійснивши всю правду» (пор. Мт 3, 15) розпочав свою прилюдну діяльність, благовістивши народу Євангеліє, добру новину про Отця, який задля любові людей послав свого Єдинородного Сина, щоб спасти світ (пор. Ів 3, 16). Хрещення Ісуса стало поворотним моментом не тільки його життя, а й історії спасіння, яка вступила у свою завершальну фазу. Хрещення розуміється тут як нове народження, переродження, переміну: людина, проходячи крізь воду, ніби залишає старе своє життя, стару людину і розпочинає нове життя. Так вода стає знаком християнської переміни, перевдягнення в нову людину.

Освячена вода, містить божественну силу і є символом Божого благословення. Кожна людина, яка охрещена в ім'я Пресвятої Трійці, покликана щоденно відновлятися у свідомості хресного Таїнства, а тому потребує так званих зовнішніх знаків Божої благодаті, Божої присутності та прихильності. Саме через воду, яка є носієм очищення і символом освячення, ми отримуємо такий зовнішній знак і внутрішню силу. Церковні освячення і благословення насамперед являються не стільки магічними, незрозумілими оточуючим знаками, а навпаки — знаками Божої прихильності. Було б неправильно розуміти, що окроплення освяченою водою тільки саме по собі принесе якусь захорону перед нападами злих духів. У священичій практиці доводиться зустрічатися із неправильним розумінням церковних освячень. Так, коли священик відвідує доми з Йорданським благословенням, часто почує вислів «отче, покропіть добре, щоб вигнати всю нечисту силу», або ж «покропіть добре дітей, щоб були чемні». Тут мусимо зауважити, що жодна вода не допоможе тій душі, яка через стала рабом пристрастей і диявольської злоби. Тому, благословення

в першу чергу передбачає очищення душі через Святі Тайни, і тільки тоді ми зможемо правдиво зрозуміти і прийняти благодать, яка міститься у цьому благословенні.

З іншого боку, на освячену воду часто покладаються такі надії, ніби саме вона, а не Господь Бог, мали покерувати життям людини, як от наприклад, коли мовиться, що автомобіль треба посвячувати, «щоб нічого злого не сталося на дорозі». Але ж освячення в жодному випадку не звільняє людину від пильності та від дотримування правил вуличного руху. Тоді, спитаємося, яке значення має благословення домів Йорданською водою?

Все, що ми маємо, починаючи від свого життя, здоров'я, а закінчуючи матеріальними благами, маємо не самі від себе. Господь у своєму милосерді обдаровує нас тими дарами, які нам потрібні для осягнення вічного щастя. Не своєю мудрістю, яку, до речі, також отримали в дарі, ми є тими, ким є. Тому було б навіть несправедливо відкинути Божу любов і піклування нами! Іншими словами, ми потребуємо зовнішнього знаку визнати, що все, що ми посідаємо, має тільки одну мету — осягнення нами Божого Царства. Якщо воно стоїть на заваді цій меті, то або нам непотрібне, або ми неправильно його розуміємо. Тому свята Церква здійснює зовнішній акт визнання Божого володіння та Провидіння, які провадять нас до найвищої мети. Ми освячуємо водою свої помешкання, що ще раз визнати, що в них ми покликані освячуватися, ми ніби відбираємо дочасні речі у "духа цього світу", щоб присвятити їх на службу найвищій меті нашого життя. Тому щорічне благословення домів та дочасних речей на свято Богоявління і після нього — це постійне відновлення хресних обітниць, коли то ми відрікалися сатани, всіх діл його, всіх ангелів його, всієї служби його і всієї гордині його та обіцяли неподільним серцем служити Богу, це зовнішній знак прихилення до Божої волі і визнання його Божого маєстату.

Іншим аспектом цього посвячення являється сама вода, яка є не тільки символом. Адже під час освячення вона справді отримує внутрішню Божу силу. Тому не можна обмежити її діяння тільки до звичайної нашої маніфестації любові до Бога. Освячена вода діє не силою самої себе, тільки, за велінням Божим, стається зовнішнім знаком його любові до нас. Цих знаків є безліч, особливо звертаємо увагу на Святі Тайни. Однак, освячена вода є знаком постійного Божого вибрання, через який Господь не символічно, а правдиво приходить у світ і звільняє людей і речі від напастей спокусника. Тому свята Церква доручає воду споживати, нею окроплюватися та окроплювати речі. В цих діях християнин очікує не на чудесну дію води як речовини, а всемогутнє заступництво Господа Бога, який сам обіцяв через свою Церкву бути з тими, хто Церкві довіряє і практикує релігію так, як практикує Церква. Отож, через дотик із освяченою водою насправді зустрічаємося з Христом Господом у його любові і благодаті.

НОВІ ЄПИСКОПИ УГКЦ

У Римі повідомлено, що 21 грудня 2001 року Святіший Отець Венедикт XVI благословив рішення Синоду Української Греко-Католицької Церкви про обрання нових єпископів УГКЦ: о. Діонісій Ляхович, ЧСВВ, обраний куріяльним єпископом Верховного Архиєпископа Києво-Галицького, о.Богдан Дзюрах, ЧНІ, єпископом-помічником Києво-Вишгородської архиєпархії, а о. Мирон Мазур, ЧСВВ, єпископом-помічником Куритибської Греко-Католицької єпархії св. Івана Хрестителя у Бразилії.

ВЛАДИКА ДІОНІСІЙ ЛЯХОВИЧ, ЧСВВ,

*Владика Діонісій Ляхович, ЧСВВ, н*ародився 2 липня 1946 року в Помбасі, провінція Ітайополіс, штат Святої Катерини, єпархія Святого Івана Хрестителя в Куритибі (Бразилія). Середню освіту і початкову духовну підготовку здобув у Духовній семінарії Отців Василіян у Куритибі. Продовжував підготовку до священства у вищих католицьких навчальних закладах Бразилії та Риму, має ліценціат з теології.

30 березня 1970 року склав вічні обіти, 8 грудня 1972 року був рукоположений на священика. В подальшому виконував різноманітну душпастирську працю, викладав філософію і теологію в навчальних закладах Отців Василіян у Бразилії. В 1991 році приїхав в Україну для заснування Філософської семінарії Отців Василіян у Жовкві. У 1994 році - ректор Василіянського інституту в Золочеві, викладач Києво-Могилянської академії та Львівської духовної семінарії Святого Духа. З 1996 до 2004 року - протоархімандрит Чину Святого Василія Великого. Опублікував в Україні низку статей релігійної тематики та два підручника для семінаристів. Окрім української та португальської мов, володіє італійською, латинською, грецькою, французькою, іспанською, німецькою, російською мовами.

Єпископська хіротонія Владики Діонісія Ляховича, ЧСВВ, відбудеться 27 лютого 2006 року в Бразилії.

ВЛАДИКА БОГДАН ДЗЮРАХ, ЧНІ,

*Владика Богдан Дзюрах, ЧНІ, н*ародився 20 березня 1967 року у селі Гірське Миколаївського району Львівської області. Після закінчення у 1984 році середньої школи отримав вищу професійну освіту у Львівському

технологічному інституті харчової промисловості. З 1985 до 1987 року служив у війську. У 1990 році вступив до Духовної семінарії в Дрогобичі. Вивчав теологію у вищих духовних навчальних закладах Європи: у Варшаві, Страсбурзі, Ніймегені, Інсбруці та Римі. Здобув ступінь доктора теології.

19 серпня 1991 року вступив до Львівської Провінції Чину Найсвятішого Ізбавителя (Редемптористів). 17 березня 1991 року рукоположений на священика. 19 серпня 1995 року склав вічні обіти в Чині.

У подальшому виконував різноманітну душпастирську працю, служіння магістра новиків, духівника, наставника студентів за кордоном, займався місіонерською та реколекційною діяльністю. Під час свого перебування у Львові входив до складу Ради Центру духовної допомоги особам з обмеженими можливостями, був координатором душпастирської опіки ув'язнених, допомагав священикам Реабілітаційного центру "Джерело" для дітей, хворих на церебральний параліч, надавав душпастирську опіку жіночим згромадженням, провадив реколекції, викладав в Українському Католицькому Університеті.

Окрім рідної, української, володіє російською, польською, французькою, німецькою та італійською мовами.

Єпископська хіротонія Владики Богдана Дзюраха, ЧНІ, відбудеться 15 лютого 2006 року у Львові.

Щиро вітаємо нових Владик нашої Церкви й бажаємо їм наснаги та Божого благословення для праці на добро Церкви й Божого народу.

Владику Кирила Стоянова введено на службу єпископа-ординарія римо-католицької дієцезії у Скоп'є та Апостольського екзарха для греко-католиків Македонії 8 листопада 2005 року. Церква у Македонії жваво розвивається, тому бажаємо Владиці щедрих Божих ласк у нелегкому душпастирському служінні для католиків обох обрядів у цій балканській країні.

13 грудня 2005 року в приміщенні Апостольської Нунціатури в Києві відбулася презентація українського перекладу останньої

книжки Папи Івана Павла II „Пам'ять та ідентичність. Бесіди на зламі століть", своєрідного духовного заповіту, що розкриває глибинність внутрішнього світу Понтифіка, невтомного мандрівника, який зі словом Божим простував до людей. Ця книга – твір мислителя, в якій автор ділиться особистими роздумами над піднятою у ній проблематикою, подає особисті

рефлексії про знакові історичні події крізь призму християнської філософії. Написана у формі діалогу, немовби Папа Римський хоче промовити до нас, як батько до дітей. У передмові Блаженнішого Любомира до цієї книжки читаємо: "...маємо книжку, в якій можемо пізнати думки Великого Папи у справах, які, безумовно, мають і релігійний аспект, але також дуже багато щоденного, світського, близького до потреб, турбот і зацікавлень пересічної людини, яка шукає свого місця в Європі, в сучасному світі..." У презентації взяли участь Блаженніший Любомир (Гузар), Глава УГКЦ, Архієпископ Іван Юркович, Апостольський Нунцій в Україні, Владика Станіслав Широкорадюк, Єпископ-помічник Києво-Житомирський РКЦ, п. Мар'яна Прокопович, перекладач книги, та інші високоповажні гості.

Міжконфесійну церкву святого Миколая планують збудувати у центрі Києва, на вулиці Богдана Хмельницького. За ініціативою місцевих мешканців на тротуарі вулиці уже встановлена тимчасова капличка. Місце під побудову майбутньої церковці освятили 19 грудня 2005 року. Спільне богослужіння на теренах майбутнього храму відправили священики Церков київської традиції — УПЦ КП, УАПЦ і УГКЦ. Отець Анатолій Тесля (УГКЦ) висловив сподівання, що капличка об'єднає християн: „Нам в Україні не треба чотири чи п'ять патріархів, нам потрібна одна Церква, один пастир і одне стадо".

З 6 по 9 січня у Львові та Галичині знову відбудеться акція „Різдво Разом". У рамках цієї акції минуле Різдво до Львова приїхали святкувати понад дві тисячі молодих людей зі Східної та Центральної України. Ініціаторами акції виступили Львівський національний університет імені Івана Франка та Український Католицький Університет. До різдвяної акції долучилися 18 вищих навчальних закладів Львова. Як і минулого разу для гостей готується обширна програма перебування у Львові: Свят-вечір у родинному колі, екскурсії по Львову, а також до Крехова та Унева, відвідання театрів Львова, конкурс вертепів, круглі столи зі студентського самоврядування, різдвяні забави, фотовиставки тощо. Кожен учасник акції отримає рюкзачок, в якому поміж іншим він знайде колядничок, виданий спеціяльно для акції „Різдво Разом". У колядничку будуть колядки, тексти різдвяних богослужень та знамените повчання святого Йоана Золотоустого на празник Різдва Христового.

25 і 26 листопада 2005 року в місті Крижевці (Хорватія) відзначено соту річницю приходу сестер Служебниць Непорочної Діви Марії до Крижевецької єпархії. Архиєрейську Службу Божу очолив Кир Славомир Мікловш, єпископ Крижевецький у співслужінні єпископів Кир Юрія Джуджара, Кир Кирила Стоянова і 12 священиків. Були присутні також багато сестер Служебниць на чолі з головною настоятелькою м. Дженіс Солюк.

Відкрито офіційну інтернет-сторінку Львівської Архиєпархії, яка перебуває у стадії оформлення та змістовного наповнення, проте найновішу інформацію про життя та діяльність Архиєпархії можна довідатися за адресою: ***www.ugcc.lviv.ua***, а свої відгуки й пропозиції можна надсилати на електрону пошту: ***press_la@ugcc.org.ua***

11-12 грудня 2005 року Блаженніший Любомир Гузар, Верховний Архиєпископ Києво-Галицький УГКЦ, перебував у Одесько-Кримському екзархаті, який було створено більше двох років тому, а першим екзархом призначено Преосвященного Владику Василя Івасюка. Тепер тут було освячено перші в новітній історії храми (каплиці) УГКЦ на теренах екзархату. 11 грудня освячено каплицю Святого апостола Андрія Первозванного в Одесі, яку було перебудовано з будинку за сприяння доброчинної організації "Церква в потребі", Преосвященного Владики Василя (Лостена), Єпарха Стемфордського (США), та місцевих жертводавців. "Деякі сили стараються ділити нас за національністю, географією походження, а, найгірше, за віросповіданням, — сказав у проповіді Глава УГКЦ. Дивлячись на міжконфесійний поділ виникає питання про те, чи можливе об'єднання. Але надія на порозуміння та зближення є... Нам потрібно скористатись із науки, яку подає Ісус Христос і вбачати у ближньому, перш за все, таку ж людину, як і ми. Під цим оглядом у нас немає найменшої різниці. У такому випадку нам вдасться знайти спільну мову". Пізніше Блаженніший Любомир, Владики Василь Івасюк та Степан Меньок освятили каплицю в м. Южне на місці, де незабаром постане храм. У проповіді Блаженніший Любомир наголосив на важливості храму для єдності і життєдіяльності спільноти.

Духовенство та миряни Української Греко-Католицької Церкви будуть запрошені до участі у підготовці наступного Синоду Єпископів УГКЦ, який відбудеться у Львові 13-20 вересня 2006 року. Згідно із традицією, у роботі Синоду беруть участь тільки єпископи. Але іноді стається так, що вірні не відчувають важливості Синоду, як події в житті Церкви. Церква бажає принаймні під час підготовки Синоду дати відчути всім своїм членам, що при бажанні вони можуть взяти участь у цьому процесі. Як і минуле, майбутнє засідання Синоду головно присвячені питанню формування, виховання та життя священиків. У другій половині січня Владики УГКЦ звернуться до всіх членів Церкви з проханням висловити свої думки щодо формування і плекання покликання священика, освіти, формації, життя душпастиря на парафії тощо. Для ефективності співпраці буде запропоновано дотримуватися певного регламенту. Все, що буде написано, буде прийнято і вивчено. Відтак цікаві, конструктивні думки будуть представлені для дискусії на Синоді.

Матеріали подано за інформаціями: о. Ігора Яціва (Прес-секретаря Глави УГКЦ), о. Олега Панчиняка (Прес-секретаря Львівської Архиєпархії, Релігійно-інформаційної служби України).

ПЕРЕСТОРОГА

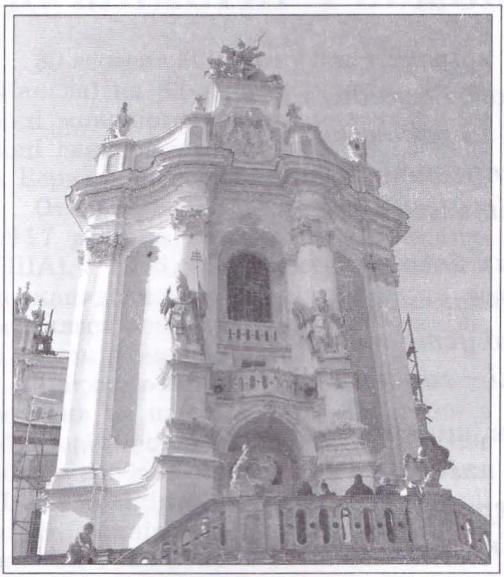

Львів, 06 грудня 2005 року
Всесвітліші та Всечесніші Отці,
Високопреподобні та Преподобні
Ієромонахи, Преподобні Сестри
та Вірні Львівської архиєпархії УГКЦ

Вже довший час на території Львівської Архиєпархії УГКЦ діє священик лефевристського руху Володимир Вознюк, який, видаючи себе за священика УГКЦ, сіє ненависть і розбрат у парафіях нашої Греко-Католицької Церкви, а зокрема: м. Львів-Рясне-1, с. Коти Яворівського р-ну, смт. Шкло Яворівського р-ну, смт. Івано-Франкове Яворівського р-ну. Вдаючись до обману, він налаштовує вірних Української Греко-Католицької Церкви проти їхньої церковної ієрархії і таким чином переводить групи людей у підпорядкування відлученого від Католицької Церкви єпископа Феллє, який очолює лефевристський рух.

Не маючи змоги отримати священичі свячення в УГКЦ, Володимир Вознюк 27 листопада 2003 року був висвячений у Польщі за сприяння священика Василя Ковпака, адміністратора храму святих апп. Петра і Павла, м. Львів-Рясне-1. Останній координує дії Володимира Вознюка в Україні. Святителем Володимира Вознюка був екскомунікований Апостольською Столицею лефевристський єпископ Тіссє де Маллєре.

Володимир Вознюк є священиком лефевристського руху, що відлучений від Католицької Церкви.

Священикам УГКЦ забороняємо священнодіяти разом із Володимиром Вознюком згідно з кан. 702 ККСЦ: "Католицьким священикам забороняється співслужити Божественну Літургію разом із некатолицькими священиками або служителями". У разі порушення цього канону Законодавець погрожує кан. 1440 ККСЦ: "Хто порушує приписи права про участь у спільних священнодійствах, може бути відповідно покараний".

Слід знати, що всі служіння лефевристів у Католицькій Церкві заборонені і обертаються для них Божою карою, оскільки через своє служіння вони чинять важкий гріх. Своїм служінням Божественної Літургії та всіх Святих Таїнств вони ображають Бога.

Вірні не повинні брати участі у богослуженнях лефевристських священиків і тих священиків, які їх підтримують.

Той, хто бере таку участь, свідомо прилучається до схизми, важко ображає Бога і стягає на себе кару, приписану правом.

Благословення Господнє на Вас,

+ІГОР

Архиєпископ Львівський
свящ. Ігор Демків
віце-канцлер Львівської рхиєпархії

Дана ЩУРКО

ПСАЛОМ

Блаженний чоловік той, Господи, з Тобою,
Що не пішов в житті за радою лихою,
Що не упав у гріх, розпустою не впився,
І у очах Твоїх й на мить не опустився.

І на гріховний шлях його нога не стала,
У Бозі він живий. В законі його слава.
І в день і уночі його уста мольбою
Шепочуть від душі – говорять із тобою!..

Він буде тим стовпом, що підпирає віру,
І деревом рясним, що плід дає в офіру.
Не впаде, не зійде з тернистої дороги,
І в манівці гріха його не зведуть ноги.

Безбожні, як трава, полова, що у полі
Її несуть вітри гріховної неволі.
На Божому суді вони не захистяться
Загине шлях гріха. Святі – возвеселяться!...

ПОДЯКИ ЗА ОТРИМАНІ ЛАСКИ

На сторінках Вашого журналу хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Матері Божій Неустанної помочі, св. монаху Шарбелю, ап. Юді Тадею, блаженному Миколаю Чарнецькому, св. Анні, св. Тересі, св. Маргариті за щасливе вирішення дуже важливої справи, зо опіку над родиною й особливі ласки.

З повагою, Марія Мороз,
м. Стебник, Львівська обл.

Сердечна подяка Ісусу Христу, Діві Марії, св. Юді Тадею, св. Філомені, св. Миколаю Чудотворцю, св. муч. Галині, св. Марії Магдалині, св. Антонію Падевському, св. Терезі від Дитятка Ісуса, св. о. Піо, слузі Божому митрополиту Андрею Шептицькому, блаж. С. Василії та блаж. Матері Марцеліні Даровській за успішну здачу екзаменів, перемогу в першому турі FLEX-відбору та допомогу в інших проханнях буденного життя.

Галина і Галина
м. Бучач, Тернопільська обл.

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ ЖЕРТВЕННИЙ ДУШПАСТИР І ЗНАВЕЦЬ СВЯТОГО ПИСЬМА

30 вересня 2005 року в м. Едмонтон (Канада) на 88-му році життя, 74-му році монашого покликання та 63-му році священства відійшов до Господа о. Вернард Василь Дрібненький, ЧСВВ.

Отець Вернард народився 9 лютого 1917 року в Сенд Крік (Монтана, США). У 1925 році його сім'я переїхала до канадської провінції Альберта та оселилася в околиці Мондера-Вегревіль, а згодом в околиці Бойл.

1 жовтня 1931 року молодий Василь вступив на новіціат отців Василіян в Мондері (провінція Альберта). Під час облечин обрав монаше ім'я Вернард. Після новіціяту навчався в семінарії отців Василіян у Мондері (Канада). 15 жовтня 1939 року склав вічні обіти, 8 березня 1942 року отримав священичі свячення з рук владики Констянтина Богачевського в церкві св. Миколая в місті Чікаго (США).

Протягом шістдесяти років священичого служіння о. Вернард виконував різні душпастирські й урядові обов'язки: парафіяльного сотрудника, соція новіціату, вчителя, викладача філософії, вікарія дому, парафіяльного адміністратора в Канадській та Американській провінціях отців Василіян. Також був редактором василіянських видань: україномовного "Світла" й англомовного "Бікон". Від листопада 1949 року о. Вернард працював у видавництві отців Василіян у Торонто (провінція Онтаріо). Цього ж року він заснував парафію св. Василія неподалік від видавництва. З 1971 до 1976 рр. виконував обов'язки ігумена монастиря та пароха парафії св. Василія у Едмонтоні. Також о. В. Дрібненький був парохом парафій: в 1978-1981 рр. - св. Василія у Вінніпезі, в 1981-1985 рр. - Пресвятої Тройці у Вегревілі, в 1985-1986 рр. - Пресвятої Богородиці у Ванкувері.

Останні роки свого життя о. Вернард присвятив написанню декількох книг і статтей для журналу "Бікон". Також він уділив багато часу для поглиблення знань про Божественну Літургію, щоб потім передати їх вірним. Базуючи своє знання на дослідженнях Святого Письма на оригінальних мовах (грецькій, старослов'янській), о. Вернард вніс великий вклад у католицький переклад Божественної Літургії на українську та англійську мови. 25 серпня 2002 року о. Вернард відправив подячну Божественну Літургію з нагоди свого 60-річчя священства у парафії св. Василія у Едмонтоні.

"Хто вірує в мене, той, навіть вмерши, житиме". Вічная пам'ять!

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ, м. Бар

СВЯТА ВЕЧЕРЯ В БАБИ ЮСТИНИ

Присвячую моїй колишній парафіянці з с. Ремезівці Золочівського району п. Марії Макух.

Різдвяна ніч. Скільки поезій, пісень, колядок можна почути у вечір, який називаємо Святим. Сама Свята Вечеря — це і є Божественна поезія, яка випливає десь із глибини душі. Адже тоді, як ніколи, переживаємо якийсь дивний і незвичний, та водночас тривожний і радісний час. Радість і сльози, думки й переживання, спогади минулого, невизначеність сьогодення, мрії та страх перед майбутнім є вічністю тут нашого буття... Надворі білий холодний сніг покрив усю землю. З неба сходить до нас новонароджене від Діви Марії Дитятко з величним іменем Ісус. О, диво, Бог сходить до нас, грішних, і сам стає людиною, щоб з нами тут разом жити, а потім всіх притягнути до неба. Морозець з туманом пронизує наше немічне тіло, а душа співає, славлячи Бога різдвяною колядою.

Захмарене небо, тільки час-від-часу проглядають на ньому ясні зірочки. Із сільської хати вийшла старенька бабуся, опираючись на паличку, втоптаною стежиною підійшла до криниці. Встромила свою паличку у сніг, оперлась на неї і вдивлялась довкруги у небо. Проживши все своє страдницьке життя, вона й сьогодні, мов ангел у людському тілі, вже не вперше виглядала зірку нашого Спасителя. Захмарене небо і, здається, що Господь Бог і тут скриває її омріяне щастя. А серце так і горить бажанням.

Ось диво, бачить над хатою зірочку. Небо відкрилось: одна, друга, третя — показались зірочки, та одна з них найясніша. Бабуся зраділа, як ніколи. Їй здавалось, що це об'явився Ісус, Марія і Святий Йосиф, Бог об'явився їй, чує як її серденько затріпотіло, а душа з ангелами співає: "Слава во вишніх Богу!..." Проминула всього хвилиночка і хмари знову закрили зіроньки, а бабуся з паличкою, кульгаючи, пішла до шопи, щоб, за давнім звичаєм, взяти сіна. Увійшовши до хати, поклала його на стіл, накрила вишитим обрусом, принесла дідуха (пшеничний сніп), засвітила свічку на столі, поставила посуди з кутею, грибочками, капустою й іншими стравами, підкинула дровець у піч і почала щиро молитись, дивлячись на образ Матері Божої з Дитятком на руках. Вона відмовляла молитви, які пам'ятала з самого дитинства. А потім сіла за стіл. Здавалось, що з нею вся її рідня: мати, батько, брати, сестри, дідусь, бабуся. Своїм тихим голосом заспівала колядку, втерла сльозу і приступила до вечері.

Вечеря була незвична. Горіла свічка і в хаті тиша, лиш дрова потріскували

в печі. Бабуся Юстина прислухалась до кожного шороху, а особливо до вікна. Їй так хотілось, щоби хтось увійшов до хати, чи постукав у вікно й заколядував, чи просто привітав із Різдвом Христовим. Навіть пташки, заховавшись по своїх гніздечках, не пурхали перед вікном, як це було вдень. Тільки Пречиста Діва споглядала своїми очима на бабусю, немовби промовляла: "Я з тобою, моя дитино". Бабуся, поглянувши на образ, хотіла заколядувати, та щось горло стиснуло, серце затремтіло і вона дала волю сльозам. Ніхто не бачив цих сліз і не відчув гіркоти її серця, лиш Пречиста Діва з образу немов би знову промовляла: "Не плач, я та Ісус із тобою, моя дитино."

Витерши сльозу, бабуся Юстина вклякнула перед образом і дякувала Богу й Божій Матері за Святу Вечерю. А потім сіла на стільчик біля стола і полинула своїми думками у глибину свого життя. Згадала своє дитинство.

"...Коли ще була маленькою, в тридцять третьому році, дідусь і бабуся померли одного дня від голоду і разом їх хоронили, без священика. А через місяць помер старший братик. Він пішов просити хліба і помер на дорозі до міста. Казали, що сидів під вербою з протягнутою рукою і просив: "Дайте хліба, я так хочу їсти". Похоронили його чужі люди, бо не знали звідки хлопець. Батька кудись забрали, а дома мама, висохши як тріска, побивалась наді мною, маленькою Юстинкою. А таки не дала померти. Вона й не знала, що доля моя буде важкою. Поневіряння лихої долі. І чого це так? Як би не Ти, Матінко Божа, чи могла би я це все перенести.

Проминув голод, батько повернувся, народилось ще двоє близнят. І назвали їх Люба і Надія. Одна вже померла, а друга на Донбасі так і залишилась від сорок шостого року.

Тридцять восьмий рік. Репресії. Тата забрали, навіть не дали поснідати. Над ранком це було, перед Різдвяними святами. Він так дивився на мене і на двох сестричок, що були в колисці. Як сьогодні бачу його сині очі, а що його серце переживало, не знаю. Мати плакала, а я теж голосила: "Тату, куди йдете?" Мовчав, тільки сльозу обтирав, коли спадала на його гарні вуса. Мама веліла подати сорочку, теплі онучі, та шматок хліба, що лежав на столі. Взявши хліб, батько поцілунком попрощався з матір'ю, а потім нагнувся і хотів мене поцілувати, та солдат відіпхнув його й не дозволив. Це все було так швидко, що я не спам'яталася, як його вивели з хати. На прощання сказав мені: "Юстиночко, молись за мене до Бога". І більш нічого. Навіть "до побачення" не сказав. Мої сестрички пообнімались і спокійно спали в колисці. Оці слова "молись за мене" до сьогодні чую. І тому, де б я не була, завжди пам'ятала про Бога і про свого батька. Це він передав глибоку віру і за це йому дякую.

Батько додому вже більше не повернувся. Говорили, що у Вінницькому лісі всіх в'язнів розстріляли. Такі були часи. Мати про це мовчала. Мені дорікали в школі, що батько був ворогом народу. Я тільки пізніше довідалась, що він був в українському війську й захищав свій край від ворога. І саме цього не простили йому займанці.

А потім війна. Не оминула вона мене. В сімнадцять років забрали мене окупанти, до Німеччини. Працювала в бауера, а після війни повернулась додому. Знову голодовка, але ми з мамою і двома сестричками це пережили. По селі прокотилась нова хвиля — молодь забирали на Донбас. Я не хотіла їхати і трохи переховувалась у своєї тітки. Але й там мене знайшли і, щоб не заарештували, була змушена поїхати. Працювала на шахті нарівні з чоловіками, вагонетки тягала, а потім обвал, травма ноги, та й приїхала додому. Тут люди

ще не відійшли від голоду. Дякуючи Богові, не так постраждали, як у тридцять третьому. Їздили на Західну Україну, там колгоспів не було, то й помагали нам. Треба городи було орати, щось для себе сіяти і садити. Коней не давали. Ми самі орали, запрягались в плуги, а потім садили картоплю. Та пізніше не було легше, працяючи зранку до вечора. Не знали, коли неділя чи свято. Деколи нас хвалили, що добре працюємо, але нічого не платили. Так пройшли молоді роки, зістарілась. Добре, що хоч цю хатину зліпила. Все то маю свій куточок. Хоч самотність не є легким життям, зате нікому не створюю прикрощів. А одного разу хотіли мене подати як кращу робітницю колгоспу, щоб потім нагородити. Але коли почали перевіряти мої документи, то виявилось, що батько був ворогом народу, а я в Німеччині працювала, відмовлялась їхати на Донбас, то ще й дорікали: "не місце їй працювати в ланці". Всього було. А я піду в свою хатину, виплачусь і все розкажу тільки Тобі, Матінко Божа, бо ніхто мене не розумів. Мені, одинокій жінці, і то заздрили. Мабуть тому, що сама собі даю раду, в нікого хліба не прошу та ще й іншим допомагаю. А, може, заздрили, бо я ніколи не опускала молитви й молилась, як уміла. Йшла на поле, молилась, працювала, молилась, і додому йшла мовчки, дякувала Богові. І Ти, Божа Матінко, мене оберігала. Я нікому не жалілась, крім Бога, на своє життя і на свій хрест. Найбільше тужила за церквою, яку розібрали, ох і тужила...

Церква для мене — це рідна мати. На місці, де вона була, побудували тракторну бригаду. А я, коли йшла, завжди перехрестилась, бо вірила, що прийде час і тут знову буде стояти святиня. І так сталося. Тепер і церкву маємо, і священик молодий приїжджає, та, на жаль, люди не хочуть ходити до церкви. Не хочуть Бога. Самі не знають, чого їм потрібно. Тож пустіють. Молоді не хочуть в полі працювати, а старі вже сил не мають.

Та життя пливе. Ось вже рік минув, а там, скільки ще Бог дасть цього життя... Але так хочу моя, Матінко, щасливо померти, щоб хоч на тому світі бути з тобою і разом з твоїм Сином Ісусом. Для цього варто було жити і терпіти.

Юстина дивилась, як догоряла свічка. Поставила другу, знову глянула на образ Матері Божої і голосно промовила: "Якби знову моє життя почалось, я б хотіла жити так, як його прожила. За все Тобі дякую, Ісусе, Спасе мій!"

Тоді заколядувала. Надворі почулися співи тієї ж колядки, в хату, впустивши пари й морозу, увійшли колядники. Колядували на церкву. Баба Юстина, як ніколи, була щаслива з їх приходу. Спроваджувала їх аж на вулицю і дякувала. Шкандибаючи до хати й налягаючи на праву ногу, згадувала шахту, де була травмована. І за це дякувала Богові. Бо ніяке лихо чи страждання не може нас відділити від Божого Царства, від Божої Любові.

Марко КРИНИЦЬКИЙ

ПРИГОДА НА КОЛЯДУ

Василько давно чекав коляди. Бо вони з хлопчаками, такими ж, як і він, підуть від хати до хати, колядуватимуть і так зароблять собі грошей, за які можна буде багато чого доброго купити. Та й у мами не доведеться деякий час випрошувати гривню, щоб піти з друзями до комп'ютерного клубу. Так, коляда — це чудовий час! Після Святої Вечері, церковних Богослужінь і різдвяного сніданку нетерпляче чекав, коли вже збереться потрібна компанія. Першим прийшов Денис, темноволосий, із темними і гарними очима, прямим і трішки задертим догори носом, найвищий і, напевно, найсильніший з усіх Василевих товаришів. Ну, принаймні, ніхто й ніколи йому не перечив, бо якби заперечив, то було б йому непереливки. Денис, мов господар, зайшов до хати і привітався з Василем, легко вдаряючи рукою об руку, як то було прийнято в їхній компанії. Потім з'явився Андрій, середнього зросту і трохи повнуватий. Коли Андрій приходив, завжди ставало веселіше, бо Денис починав з нього кепкувати, а той, чи то не розуміючи, чи боячись Дениса, не відповідав, а сам із себе підсміхався. Так і тепер, Денис окинув Андрія пильним поглядом.

- Ну що, грубий, скільки сьогодні курочок зжер?

Було смішно... Денис увімкнув музику, сів на диван, тоді увімкнув ще й телевізор. За кілька хвилин прийшов і Назар, невисокий русявий хлопчина, худорлявий і з довшим, ніж в інших, волоссям, яке, коли знімав шапку, мусив кожного разу рукою відкидати з чола.

- Ну все, всі у зборі. Вася, вдягайся, вимітаємось, — гукнув Денис і всі весело висипали надвір. Легкий морозець, яскраве сонце кидало своє проміння на білесенький сніг, що аж сліпило очі, гурту колядників, — все нагадувало про чудове свято. Четверо хлопців ходили від хати до хати, ставали під вікном і співали то одну, то другу колядку (більше не навчилися, бо й не треба).

Нова радість стала, яка не бувала,
Над вертепом звізда ясна увесь світ засіяла.
Де Христос родився...

Кишені вже приємно віддувалися від паперових і металевих грошей. Зустрічалися і з приятелями.

- Мишко, в тій хаті не дають багато, надарма йдеш.

- Так? Гаразд, добре що сказав нам, а ми от були у Шпичихи, то дала кожному по гривні.

- Та ти що? Справді? Андрюха, ану бігом марш до Шпичихи!

Два рази зустрілися із вертепом. До вертепу беруть трохи старших. І треба жида боятися, бо може добре вгріти кобівкою по плечах. А може і яку гривню відібрати...

Бог ся раждає, хто го може знати,
Ісус му ім'я, Марія му Мати.
Тут ангели чудяться...

Ноги вже гуділи від цілоденного ходіння, у горлі прокинулися колючки від співання. Кілька разів кидалися снігом, раз трутили Андрія до глибокого рову, то він пів години не міг видряпатися нагору. Над потічком жила баба Параска. До її хати треба було перейти через невеличкий садочок з древніми грушами, такими, що Василеві вдвох з Денисом не вдавалося їх руками обняти. Але баба Параска була добра, щедра, тому її хати в коляду ніколи не минали. Та й цього разу заробили добряче. Хто гривню отримав, а хто дві. Вже повертаючись стежкою до вулиці, зустріли

малу Марину, дівчинку із сусідньої вулиці, і її подругу Наталю. І вони йшли колядувати до баби Параски.

- Ну що, малі, багато наколядували? — спитав Денис.

Дівчата притиснулися одна до одної, і буркнувши, що доста наколядували, обійшли хлопців глибоким снігом і підтюпцем побігли до бабиної хати. Василь рушив на вулицю, але через кілька метрів зупинився й оглянувся. Денис стояв поміж столітніми грушами і дивився на бабину хату. Хлопці не знали, що робити.

- Зараз їм зробимо збитки, — сказав Денис. Малі дурні, налякаються, а ми насміємося!

І сховався за товстелезний стовбур.

- Ну, чого стали, ховайтеся мерщій!

Хлопці прожогом кинулись до груш і зайняли місця так, що їх не було видно від бабиного обійстя. Ноги вже почали промерзати від стояння на снігу, коли нарешті з'явилися Марина і Наталя. Вони обережно придивлялися, чи часом немає когось у саду. Впевнившись, що все гаразд, сміливіше пішли стежиною. А коли минули завалену фіртку в хиткій огорожі, Денис несподівано вискочив із-за груші прямо перед Мариною.

- Ага, малі, не чекали!

І щоб діти не встигли оговтатись, відразу повалив її у сніг. Назар уже вчепився за руку Наталі й не хотів її відпускати. Дівчата почали кричати, але їхній крик злився з радісними святковими вигуками і криками, що линули ген далеко над селом. Дівчата пручалися, боронилися, але Денис був невблаганний.

- Що, не хотіли нам сказати, скільки заколядували, тепер мусите платити данину. Ну, кажіть негайно, скільки заколядували!

- Хлопці, пустіть нас, що ми вам зробили? — просилася Марина.

- Я скажу мамі, вам гірше буде, — погрожувала Наталя, але Денис із Андрієм уже починали робити ревізію в

кишенях Марини.

- Вася, ти чого стоїш? Помагай Назару! — крикнув Денис, і Василь кинувся нишпорити по Наталиних кишенях.

- Ага, таки, щось є! Малі не зле попрацювали! А старших треба поважати і з ними ділитися! — злорадів Денис, ховаючи гроші до своєї кишені. Дівчата плакали, але він на це не зважав. Нарешті потручав їх у рівчак із снігом і вся компанія подалася на вулицю в село. Дівчата ж залишилися в садку із мокрим від снігу одягом і заплаканими обличчями.

- Як добре ми зробили, що зачекали жовторотих у саду. Мала заколядувала майже п'ятдесят гривень, — не міг приховати свого захоплення Денис. Назар із Андрієм йому підтакували. А Василь ніс у руці тридцять гривень, які відібрав у Наталі і щось вони йому руки не гріли. "Що ж ми наробили? І як ті дівчата тепер? Ану ж, як би в мене старші відібрали все, що я заколядував за цілий день? Як це сказати Денисові? Ще образиться..." — не міг заспокоїтися Василь.

- Вася, не відставай, ми ще маємо піти на кілька грошовитих місць — це був Денис. Василь поглянув на хлопців. Вони були може метрів з тридцять перед ним. Тоді Василь згадав Ісуса в церковній шопці, маленького, беззахисного, якому так самотньо і холодно. Це ж тепер Марині і Наталі так самотньо і страшно. Йому стало шкода дівчат. Зупинився. Хлопці вже підходили до нього.

- Що сталося, Василю, ти що, простудився? Ну, ходімо! Давай.

Василеві стало так страшно, що аж мурашки побігли по спині. Бо такого він ще ніколи не робив. Опустив голову і тихо сказав:

- Денисе, ми зле зробили. Треба віддати гроші малим.

- Що? — голос Дениса був зверхнім та зневажливим,

- Ти що, здурів? Віддати п'ятдесят гривень? Тобі що, шафа на голову впала? Ніхто ж не бачив!

- Віддай, — тихо мовив Василь. Мурашки ще дужче зачали бігати по спині. Проти Дениса ніхто ще не виступав. Василь поволі підняв голову і подивився на свого товариша, — треба віддати гроші, так нечесно.

- Та ти взагалі чокнувся, — процідив крізь зуби Денис, — зараз як дам в гарбуз, то відразу отямишся!

- Віддай гроші, — вже сміливіше говорив Василь, хоча ноги зрадливо тремтіли і в горлі пересохло. Назар з Андрієм стояли, не знаючи, що воно буде далі.

- Ти що, не зрозумів, що я тобі щойно сказав? — зневажливо кинув Денис. Та Василь стояв на своєму:

- Віддай, ми поступили нечесно. А якби нам хтось так вчинив?

Зі словами "Та пішов ти" Денис сильно вдарив Василя у груди, той позадкував і впав у сніг. Біль і образа накотилися нараз, Василь встав і побіг на Дениса, щоб його також повалити на землю, але Денис був вправнішим і сильнішим. Трохи потягавшись, він відіпхнув Василя у той рів, у який вдень трутили Андрія. Кинув за ним шапку, що була впала з голови:

- На, якщо дурний, то йди, віддавай гроші.

Обернувся і пішов. Андрій та Назар стояли в оціпенінні, дивлячись то на одного, то на іншого хлопця. А потім залишили Василька і притьмом побігли доганяти Дениса.

Василь може п'ять хвилин борсався у снігу, доки вибрався із рову. Образа аж не давала дихати. Але треба було виправити кривду, якої вони завдали дівчатам. Витягнув гроші, які забрав у Наталі. Так, а ще скільки заколядував сьогодні. П'ятдесят дві гривні. Гарно. Побіг у садок, але там їх вже не було.

Розпитувався хлопців і дівчат. Знайшов. Марина і Наталя перелякалися і не знали, що робити. Став поперед них, опустив голову.

- Знаєте, ми просто пожартували. Ось ваші гроші. Простіть нас.

У грудях щеміло серце. Пропали комп'ютерні ігри і ще багато цікавих речей... Дівчата тремтячими руками взяли свою коляду, переглянулися.

- Це нічого, все гаразд. Ми вибачаємо, — сказала Марина.

- Добре, — мовив Василь, — гаразд. Дякую.

Не підводячи голови, поплентався геть. А дівчата залишились стояти зачудовані.

Василь брів по снігу, по стежках, по вулицях. Зустрічав колядників, вітався, і вони віталися з ним, але йому було не до свята й не до коляди. Було шкода себе, шкода Дениса, шкода дружби, шкода грошей, шкода дівчат... Ну, чому все так мусило статися?! Перед церквою на освітленому підвищенні, під очеретовою стріхою, в оточені ялинок, розкладено різдвяний вертеп: великі фігури Марії, Йосифа, маленький Ісус простягає руки. Перед ним царі й пастушки. Василь зупинився, задивився на фігуру маленького Ісуса. Нараз йому стало тепло і затишно. Здалося, що Ісус посміхнувся. Десь в глибині душі постало навіть душно. Василь розстебнув пальто. "Ти вчинив добре". Це був голос сумління. "Все буде гаразд. Не жалій за тим, що робиш добро. Ніколи". Ісус у яслах посміхався і "підморгував" Василеві. Так, чинити добро набагато краще, ніж жити у злобі. Василь помолився "Богородице, Діво", "Вірую", й інші молитви, які знав, знову закутався у пальто й сміливо попрямував додому. Не треба жаліти, що ти комусь зробив добро. А ще треба буде помиритися з Ісусом у Сповіді. І з друзями, та пояснити їм, чому не можна робити зла. Тієї ночі Василь у сні розмовляв з Ісусом. З Мариною і з Наталею. А над селом лунала коляда:

Бог предвічний народився,
Прийшов днесь із небес,
Щоб спасти люд свій ввесь,
І утішився.

Кросворд "НОВОРІЧНИЙ"

Новорічна загадка

Вибираючи літери, які прикрашають новорічну ялинку, та складаючи з них слова, знайдете відповідь на наступні запитання:

1. Найголовніша страва Свят-вечора. 2. Старовинний обряд славлення різдвяних свят піснями. 3. Держава у Європі, де у XVII ст. вперше введено звичай встановлення ялинки. 4. "… Пречиста Царя нам повила, в вертепі на сіні, в яслах положила" (Коляда). 5. "Сьогодні Творець неба і землі приходить у тілі на Йордан і Безгрішний просить хрищення, щоб очистити … від ворожої омани" (Із стихири "Посвяття Богоявління"). 6. "Ангел же сказав їм: "Не бійтесь, бо я звіщаю вам велику радість, що буде радістю всього народу: Сьогодні народився вам у місті Давидовім … , Він же Христос Господь" (Із Св.Письма). 7. Ріка, де хрестився Месія. 8. Де народився Ісус Христос? 9.Вічнозелена красуня, яка прикрашає новорічні свята. 10. Одне із найважливих церковних свят. 11. "Спи, Ісусе, спи, спатоньки ходи, Я Тебе му колисати, пісоньками присипляти: Люлі, … люлі". (Коляда). 12. Яка Богослужбова пісня характеризує суть свята? 13. "Ось … гостинно приймає царів, ніколи не бачив він перських дарів" (Із вірша о.Василя Мендруня, ЧСВВ "Святий вечір"). 14. Сніп пшениці, який ставлять під іконами на Святий вечір. 15. "На небі … ясна засяла, хвиля спасення нам завитала" (Коляда). 16. Яке дерево є символом Різдвяних свят у Македонії? 17. Частина Сполученого Королівства Великої Британії та Північної Ірландії, де на Новий рік приходять у гості з грудкою вугілля, кидають його у вогонь і бажають: "Нехай світло і радість завжди будуть у Вашому домі!". 18. "Побачили дитятко з Марією, матір'ю його, і, впавши ниць, поклонились йому; потім відкрили свої скарби й піднесли йому дари: …, ладан і миро" (Із Св.Письма). 19. "Ангел Божий із небес … нам звіщає днесь, що в Вифлеємі Бог воплотився там у вертепі він появився. (Коляда).

Підготувала Леся Штикало, м. Львів

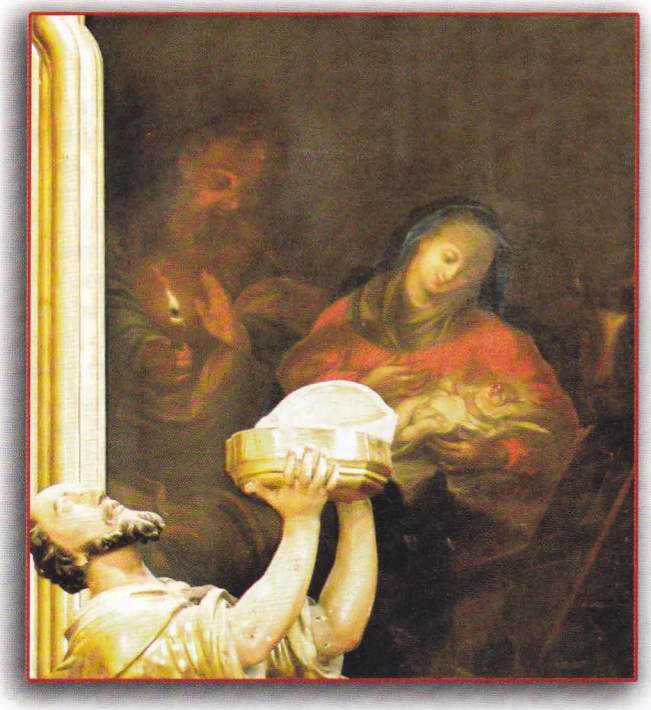

Елемент вівтаря Різдва Христового у церкві св. Андрія у Львові

Любов - довготерпелива, любов - лагідна, вона не заздрить, любов не чваниться, не надимається, не бешкетує, не шукає свого, не поривається до гніву, не задумує зла; не тішиться коли хтось чинить кривду, радіє правдою; все зносить, в усе вірить, усього надіється, все перетерпить.